Käibemaks

Käibemaks

See jaotis kirjeldab käibemaksuga (KM) töötamist süsteemis: kuidas lülitada sisse käibemaksufunktsioon, luua käibemaksumäärad ning rakendada neid kursustele, lisatasudele ja arveridadele.

> **Tähtis:** Käibemaksu ei vaja iga organisatsioon. Seetõttu on käibemaksufunktsioon eraldatud omaette **moodulisse „Käibemaks“**, mis on vaikimisi välja lülitatud. Kui teie organisatsioon tegutseb käibemaksuvabalt (`Maksuvaba 0%`), ei pea midagi sisse lülitama — maksuvälju lihtsalt ei kuvata.

Millal moodul sisse lülitada

Lülitage moodul „Käibemaks“ sisse, kui organisatsioon on käibemaksukohustuslane (KMKR-number on olemas) ja peab väljastama maksustatavaid arveid. Kui kõik teenused on käibemaksuvabad, ei ole seda moodulit vaja.

Samm 1. Lülitage sisse moodul „Käibemaks“

Käibemaksu moodul **sõltub arvete moodulist (Arved)** — see peab olema enne sisse lülitatud.

1. Minge **Seaded → Organisatsioonid**.
2. Avage vajaliku organisatsiooni kaart.
3. Minge vahelehele **Moodulid**.
4. Veenduge, et moodul **Arved** on sisse lülitatud.
5. Lülitage sisse moodul **Käibemaks**.
6. Vajutage **Salvesta**.

>

> Kui moodul **Arved** on välja lülitatud, siis **Käibemaks** ei tööta isegi sisselülitatuna — maksuliidest ei kuvata.

Pärast sisselülitamist ilmub menüüsse **Seaded** punkt **Käibemaksumäärad** ning kursuse, lisatasu ja arve vaatesse ilmuvad maksumäära valikuväljad.

Samm 2. Looge käibemaksumäärad

1. Minge **Seaded → Käibemaksumäärad**.
2. Vajutage **Loo**.
3. Täitke:
   - **Nimi** — näiteks „Standardmäär 24%“, „Vähendatud 9%“, „Maksuvaba 0%“.
   - **Protsent** — näiteks `24`, `9`, `0`.
   - **Vaikimisi** (valikuline) — määr, mis vormides ette täidetakse.
   - **Aktiivne** — mitteaktiivseid määrasid valikus ei pakuta.
4. Vajutage **Salvesta**.

> **Merit Aktiva integratsiooni jaoks:** pärast nullist erineva määra loomist käivitage maksude sünkroniseerimine (`merit:sync-taxes`) või paluge administraatoril — vastasel juhul läheb maksustatav rida Meritisse ilma maksu-ID-ta. Maksuvabad ja 0% määrad seda toimingut ei vaja.

Samm 3. Määrake kursusele maksumäär

Kursuse hind salvestatakse **ilma käibemaksuta** (neto) — käibemaks arvutatakse juurde.

1. Avage **kursuse loomise või muutmise viisard**.
2. Sammus **Hinnad** leidke väli **Käibemaks**.
3. Valige sobiv määr (vaikimisi `Maksuvaba 0%`).
4. Salvestage kursus.

Pärast seda sisaldavad edaspidi väljastatavad arved käibemaksurida ning kogusumma koosneb netosummast ja KM summast.

Samm 4. Maksumäär lisatasul

Lisatasul on **oma** maksumäär, mis ei pruugi kattuda kursuse määraga.

1. Avage avaldus → **Lisa tasu**.
2. Valige vormis lisatasu **käibemaksumäär**. Vaikimisi täidetakse väli kursuse määraga; kui seda pole, kasutatakse organisatsiooni vaikemäära.
3. Salvestage.

Samm 5. Käibemaksu muutmine arvereal

Arve mustandis (staatused PLANNED / READY, mitte kreeditarve) saab muuta üksiku rea maksumäära otse arve vaates.

1. Avage arve (`/invoices/{...}`).
2. Ridade tabelis on igal real (**Kirjeldus**) maksumäära valija.
3. Valige määr — rea summad ja arve kogusumma arvutatakse automaatselt ümber.
4. Tabeli jaluses on näha **Vahesumma** (ilma KM-ta), **Käibemaks** ja **Maksmisele**.

> **Väljastatud** arvetel on määra muutmine lukustatud (arve on fikseeritud). Väljastatud arve käibemaksu muutmiseks vormistage kreeditarve ja väljastage arve uuesti.

Mida on näha arvel ja PDF-il

- Jaotis **Arvutusvalem** näitab maksustatavate ridade puhul sammu **+ käibemaks**.
- Ridade tabeli jalus: Vahesumma → Käibemaks → Maksmisele.
- PDF-arvel kuvatakse iga rea kohta neto, KM ja kokku; all kuvatakse summa ilma KM-ta, KM summa ja kogusumma.

Kui käibemaksu pole vaja

- Ärge lülitage moodulit „Käibemaks“ sisse — maksuvälju ei kuvata ja arved arvutatakse nagu varem (summa = neto, KM-rida puudub).
- Kui moodul hiljem välja lülitada, juba väljastatud arved ei muutu.

Korduma kippuvad küsimused

Lülitasin „Käibemaks“ sisse, kuid menüüpunkti/välju pole. Kontrollige, et moodul **Arved** on sisse lülitatud — ilma selleta „Käibemaks“ ei toimi.

Muutsin määra kataloogis — kas vanad arved muutusid? Ei. Määr fikseeritakse (hetktõmmis) arvereal väljastamise hetkel. Kataloogi muutmine mõjutab ainult äsja väljastatavaid/ümberarvutatavaid arveid.

Hind on käibemaksuga või ilma? Hinnad sisestatakse **ilma käibemaksuta** (neto). KM lisatakse juurde.

> Vaata ka: 05-invoices.md — arved ja tasumine, 13-settings.md — organisatsiooni seaded ja moodulid.
